

İQTİSADİYYAT

Həftəlik iqtisadi, ictimai-siyasi, müstəqil qəzet

Qiyməti razılaşma yolu ilə

Qəzet 1999-cu ildən çıxır

Strateji tərəfdaşlığa əsaslanan ikitərəfli münasibətlər uğurla inkişaf edir

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev noyabrın 27-də Rusiya Federasiyası Çeçenistan Respublikasının başçısı Ramzan Kadirovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib.

Azərbaycan və çeçen xalqları arasında tarixən dostluq əlaqələrinin mövcud olduğunu vurğulayan dövlətimizin başçısı əməkdaşlığın bu gün yeni bir mərhələyə yüksəldiyini demişdir. Prezident İlham Əliyev Ramzan Kadirova və bütün dost çeçen xalqına sosial-iqtisadi sahədə əldə edilmiş böyük nailiyyətlər münasibətilə təbriklərini çatdırdı və bütün bu uğurların qazanılmasında Ramzan Kadirovun xüsusi rolunu qeyd etmişdir. Eyni zamanda, dövlətimizin başçısı Rusiya Federasiyası Çeçenistan Respublikasında sabitliyin və əmin-amanlığın bərqərar olun-

masının önəmini də vurğulamışdır.

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikası ilə Rusiya Federasiyası arasında strateji tərəfdaşlığa əsaslanan ikitərəfli münasibətlərin bütün sahələrdə uğurla inkişaf etdiyini bildirərək, bu işdə iki ölkənin dövlət başçılarının mütəmadi qarşılıqlı səfərlərinin rolunu xüsusi qeyd etdi.

Azərbaycanla Rusiya arasında yüksək səviyyədə daimi etimadın və qarşılıqlı fəaliyyətin mövcud olduğunu bildirdən Prezident İlham Əliyev Rusiya Prezidenti Vladimir Putinin Azərbaycana səfəri zamanı keçirilən Regionlararası Forumun əhəmiyyətini qeyd etmişdir. Dövlətimizin başçısı Azərbaycan Respublikası ilə Rusiya Federasiyasının Şimali Qafqaz respublikaları, o cümlədən Çeçenistan Respublikası

ilə əməkdaşlığın iki ölkə arasında əlaqələrin möhkəmlənməsi işinə töhfə verdiyini bildirmişdir. Prezident İlham Əliyev Ramzan Kadirovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətinin Azərbaycana səfərinin Azərbaycan-Rusiya ikitərəfli münasibətlərinin və Çeçenistan Respublikası ilə əməkdaşlığın daha da genişlənməsinə xidmət edəcəyinə əminliyini bildirmişdir.

Xoş sözlərə görə minnətdarlığını bildirdən Çeçenistan Respublikasının başçısı Ramzan Kadirov Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanda böyük inkişafa nail olduğunu, dini icmalar, o cümlədən müsəlmanlar arasında həmrəyliyin möhkəmləndirilməsi istiqamətində böyük işlərin görüldüyünü qeyd etmişdir. Xalqlarımız arasında dostluq və qardaşlıq əlaqələrinin mövcud olduğunu deyən Ramzan

Kadirov Azərbaycan xalqının minnətdarlığı hissi ilə yad edilmişdir. Heydər Əliyevin çeçen xalqına göstərdiyi köməyin hər zaman böyük

Milli Məclisdə 2019-cu ilin Dövlət büdcəsi müzakirə olunub

Noyabrın 27-də Milli Məclisin növbəti plenar iclası keçirildi. Əvvəlcə "Azərbaycan Respublikasının insan hüquqları üzrə müvəkkil (ombudsman) haqqında" Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası Qanunu müzakirəyə çıxarıldı. Milli Məclisin Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynlinin məlumatından sonra məsələ ikinci səsvermədə təsdiq olundu.

Sonra "Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il dövlət büdcəsi haqqında" qanun layihəsinin ikinci oxunuşda müzakirəsinə başlandı. Məsələ ilə bağlı Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Ziyad Səmədzadə məlumat verərək bildirdi ki, hökumət dövlət başçısı İlham Əliyevin göstərişlərini əsas tutaraq 2019-cu il üçün dövlət büdcəsi layihəsini hazırlayarkən qarşıdakı dövrdə davamlı inkişafı təmin etməyi, qeyri-neft sektorunda özünü göstərən müsbət meyillərin daha da güclənməsini, iqtisadi inkişafı sosial inkişaf arasında əlaqənin möhkəmləndirilməsini, əhalinin sosial vəziyyətini yaxşılaşdırmaq imkanlarından səmərəli istifadə edilməsini bilavasitə diqqət mərkəzində saxlamışdır. Döv-

lət büdcəsinin bütün əsas parametrləri kifayət qədər əsaslandırılmış və dövlətin konkret məqsəd və vəzifələrinin həyata keçirilməsini nəzərdə tutur. Büdcə layihəsi hazırlanarkən qlobal risklərdən qorunmağa, kölgə iqtisadiyyatının əsaslı şəkildə azaldılmasına, əmək münasibətlərinin təkmilləşdirilməsinə yönəlmiş tədbirlərə xüsusi yer verilmişdir.

Komitə sədrinin sözlərinə görə, büdcə müzakirələrindən çıxarılan mühüm nəticələrdən biri də odur ki, dövlətimiz inkişaf etdikcə onun iqtisadi siyasəti, bu siyasətin tərkib hissəsi olan dövlət büdcəsinin hazırlanması, təqdim edilməsi və müzakirə prosesi də təkmilləşir, inkişafın daha sürətli, keyfiyyətli olması, yeni maliyyə mənbələrinin müəyyən edilməsi, məşğulluğun artırılması, sosial göstəricilərin yaxşılaşması üçün hökumət, müvafiq iqtisadi strukturlar daha yüksək fəallıq və peşakarlıq nümayiş etdirirlər.

Müzakirələr zamanı deputat Sahibə Qafarova, Mirkazım Kazımov, Cavanşir Paşazadə, Novruzəli Aslanov və Mirzəcan Xəlilov layihə ilə bağlı fikirlərini bildirdilər.

İclasda iştirak edən maliyyə naziri Samir Şərifov birinci oxunuşda müzakirələr zamanı deputatlar tərəfindən səs-

ləndirilən təkliflərə münasibət bildirdi. Qeyd etdi ki, Azərbaycanın 2019-cu il üzrə dövlət büdcəsinin gəlirlərinin ilkin proqnoza nisbətən 251 milyon manat artırılaq 23 milyard 168 milyon manata, xərclərinin isə ilkin proqnoza nisbətən 410 milyon manat artırılaq 25 milyard 190 milyon manata çatdırılması nəzərdə tutulur. Onun sözlərinə görə, büdcə gəlirlərinin və xərclərinin artımı əsasən Dövlət Gömrük Komitəsinin xətti ilə daxilolmalarda gözlənilən artım hesabına baş tutacaq.

Qeyd edildi ki, deputatların təklifləri əsasında layihəyə dəyişiklik olunub və onların ümumi maliyyə tutumu 610 milyon manat təşkil edir. Bu məbləğin 200 milyonu qaçqın və məcburi köçkünlərin problemlərinin həllinə, 80 milyonunu regionlarda məşğulluq səviyyəsinin artırılmasına, 2,7 milyonu Gənclər Fonduna ayrılır. Həmçinin, 2019-2020-ci illərdə dövlət sifarişi əsasında təhsil alan ali məktəb tələbələrinin sayının artırılması və digər təhsil xərclərinə 11 milyon manat vəsait nəzərdə tutulur. Eyni zamanda, AMEA-ya əlavə 800 min manat, yeni doğulmuş eşitmə və ürək qüsurlu uşaqların müalicəsinə əlavə 4 milyon manat, Milli Məclisin saxlanması xərclərinə əlavə 10,1 milyon

Azərbaycan İƏT-in İqtisadiyyat və Ticarət Əməkdaşlığı üzrə daimi Komitəsinin sessiyasında təmsil olunur

İstanbulda İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının (İƏT) İqtisadiyyat və Ticarət Əməkdaşlığı üzrə daimi Komitəsinin (COMCEC) 34-cü sessiyası başlayıb. "Ticarətin asanlaşdırılması: gömrüklərdə risklərin idarə olunması" mövzusunda keçirilən sessiyada ölkəmizi Dövlət Gömrük Komitəsinin sədri, gömrük xidməti general-leytenantı Səfər Mehdiyev başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti təmsil edir.

Dövlət Gömrük Komitəsinin mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr idarəsindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, noyabrın 26-da başlanan sessiya noyabrın 29-

da başa çatacaq. İlk olaraq üzv ölkələrin nümayəndələrindən ibarət işçi qruplar texniki məsələləri müzakirə edəcəklər. Noyabrın 28-29-da isə İƏT-nin üzv ölkələrinin nazirlərinin iştirak etdiyi görüşdə gömrüklərdə risklərin idarə olunması sahəsində əldə edilən təcrübələrin bölüşdürülməsi, bu istiqamətdə əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsinə dair məsələlər müzakirə olunacaq.

Eyni zamanda, görüşdə üzv ölkələr arasında iqtisadiyyat və ticarət sahəsində əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsinin gələcək perspektivləri, cari ilin

mayında COMCEC-in Ankarada keçirilən iclasında qəbul edilən gündəlik layihəsindəki məsələlər barədə fikir mübadiləsi aparılacaq.

Sessiya çərçivəsində "Regional inteqrasiya üçün ticarətin asanlaşdırılması potensialından istifadə", "Gömrük sisteminin modernləşdirilməsi sahəsindəki çətinliklər və mümkün həllər", "Ticarətin asanlaşdırılmasında özəl sektorun rolu" və digər mövzularda panel iclaslar keçiriləcək.

Dövlət Gömrük Komitəsinin sədri sessiyada məruzə ilə çıxış edəcək.

manat, yeni torpaq sahələrinin əkin dövrünə daxil edilməsi və kənd təsərrüfatı xərcləri üçün əlavə 40 milyon manat ayrılacaq. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamı və fərmanları ilə yeni yaradılan və strukturunda müvafiq dəyişikliklər edilən bir sıra təşkilatlarda maliyyə təminatının həll edilməsi məsələsi üçün 5,5 milyon manat vəsaitin ayrılması nəzərdə tutulub.

Maliyyə nazirinin məlumatı dinləndikdən sonra "Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il dövlət büdcəsi haqqında" layihəsi ikinci oxunuşda təsdiq olundu.

İclasda dövlət büdcəsi zərfinə daxil olan "Sosial təminatı və müdafiəni həyata keçirən müvafiq icra hakimiyyəti orqanının 2019-cu il büdcəsi haqqında", "İşsizlikdən sığortası fondunun 2019-cu il dövlət büdcəsi haqqında", "Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il üçün yaşayış minimumu haqqında" və "Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il üçün ehtiyac meyarının həddi haqqında" qanun layihələri də ikinci oxunuşda müzakirəyə təqdim olundu. Layihələrlə bağlı Milli Məclisin Əmək və sosial siyasət komitəsinin sədri Hadi Rəcəbli, İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Ziyad Səmədzadə, həmçinin əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Sahil Babayev danışdılar.

Qanun layihələri ikinci oxunuşda qəbul olundu.

Daha sonra "Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında" qanun layihəsi müzakirəyə çıxarıldı. Qanun layihəsi barədə Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Ziyad Səmədzadə məlumat verdi. Bildirdi ki, təqdim edilmiş dəyişikliklər iqtisadi həyatda gədən prosesləri bütün meyarlar baxımından obyektiv qiymətləndirmək, iqtisadiyyatın dinamik, keyfiyyətli inkişafında səmərəlilik, şəffaflıq, sahibkarlıq kimi vacib amillərin rolunu artırmaq, daha sivil, mütərəqqi əmək münasibətlərini formalaşdırmaq, kölgə iqtisadiyyatının səviyyəsini əhəmiyyətli dərəcədə azaltmaq məqsədi daşıyır. Bu dəyişikliklər istər iqtisadi, istər siyasi, istərsə də məənəviyyət baxımından fundamental əhəmiyyət kəsb edir. Ona görə də bu gün bu dəyişikliklərə cəmiyyətdə böyük maraq var. Dəyişikliklər həm qanun pozuntuları üçün maliyyə sanksiyalarının tətbiqini, həm də qanunla müəyyən olunmuş qaydada gəlirlərin və xərclərin uçotunu aparan kiçik sahibkarlıq subyektlərinin ödədikləri dividendlərin vergidən azad edilməsini, özəl sektorda çalışan işçilərin əməkhaqlarından tutu-

lan gəlir vergisi üzrə vergi yükünün əhəmiyyətli dərəcədə azaldılmasını, dövlət orqanları ilə aparılan elektron məlumat mübadiləsinin genişləndirilməsini əhatə edir.

Qanun layihəsi barədə vergilər naziri Mikayıl Cabbarov da məlumat verdi. Onun sözlərinə görə, Vergilər Məcəlləsinə təklif edilən dəyişikliklər paketi özündə bir neçə məsələni əhatə edir. Vergi tutma bazasının vergi yükünün artırılması yolu ilə deyil, kölgədə fəaliyyət göstərənlərin vergi tutmaya cəlb edilməsi yolu ilə genişləndirilməsinin həyata keçirilməsi nəzərdə tutulur. Qeyd olundu ki, kölgə iqtisadiyyatında çalışan şəxslər pensiya və sosial sığorta sistemindən kənar qalırlar. Bu isə gələcəkdə onları layiqincə pensiya almaq hüququndan məhrum edir. Bu baxımdan yeni dəyişikliklər yüz minlərlə insanın pensiya sistemindən yararlanmasına xidmət edəcək.

Qanun layihəsi səsə qoyularaq birinci oxunuşda qəbul edildi. Günün ikinci yarısında Milli Məclis İnzibati Xətlər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihəsinin müzakirəsi ilə öz işini davam etdirdi. Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynli bildirdi ki, bu sənəd vergi islahatlarının bir elementi kimi qəbul olunmalıdır.

Təklif olunan dəyişikliyə əsasən, aksiz markası ilə markalanmalı olan malların marka olmadan satılmasına, satış məqsədi ilə saxlanılmasına, istehsal binasının hüdudlarından kənara buraxılmasına görə cəza tədbiri olaraq inzibati cərimə deyil, maliyyə sanksiyasının tətbiq edilməsi nəzərdə tutulur. Dəyişiklik səsə qoyularaq qəbul edildi.

İclasda həmçinin "Büdcə sistemi haqqında" və "Dövlət borcu haqqında" Qanunda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihələri də təsdiqləndi.

"Sosial sığorta haqqında", "İşsizlikdən sığorta haqqında" və "Əmək pensiyaları haqqında" qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihələri barədə Əmək və sosial siyasət komitəsinin sədri Hadi Rəcəbli məlumat verdi.

Birinci sənədə edilməsi nəzərdə tutulan dəyişiklik qeyri-rəsmi məşğulluğun qarşısının alınması istiqamətində atılan addımlara dəstək məqsədi ilə həyata keçirilir. Dəyişikliyə əsasən, həm sahibkarın, həm də işçinin hüquqları daha dolğun tənzimlənəcək.

Digər sənədə edilən dəyişikliklər isə islahat məzmunlu olaraq 6 maddəni əhatə edir. Belə ki, 2019-cu ildən işsizlikdən sığorta haqlarının hesablanmasına və ödənilməsinə nəzarət üzrə fəaliyyət Vergilər Nazirliyi tərəfindən həyata keçiriləcək. Bu səbəb-

dən də layihədə sığortanın, sığortaedənin və sığortaolunanların hüquq və vəzifələrində, uçot qaydalarında dəyişikliklər nəzərdə tutulub.

Sonuncu qanun layihəsinə edilən dəyişiklik daha çox pensiya yaşına çatan şəxslərə şamil ediləcək güzəştlərlə bağlıdır.

Dəyişikliklə bağlı məlumat verən əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Sahil Babayev bildirdi ki, 2019-cu ildə 122 manatdan az pensiya alan 45 min nəfərin pensiyası 35 faiz artacaq. 73 manat sosial müavinət alan şəxslərin aylıq gəliri isə 122 manata yüksələcək. Gələn il həmçinin 38 min şəxsin aylıq gəliri 48 faiz artacaq. Gələn ildən başlayaraq Azərbaycan vətəndaşlarına pensiya təminatı avtomatlaşdırılmış qaydada aparılacaq. Hər üç qanuna təklif olunan dəyişikliklər səsə qoyularaq qəbul olundu.

Gündəlikdəki digər üç sənəd - Azərbaycan Respublikası 1996-cı il 17 may tarixli 74-IQ nömrəli Qanunu ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Daxili Nizamnaməsi"ndə dəyişiklik edilməsi haqqında, "Azərbaycan Respublikası Milli Məclisi deputatının statusu haqqında" və "Azərbaycan Respublikası Milli Məclisi deputatının etik davranış qaydaları haqqında" qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədə (üçüncü oxunuş) komitə sədri Əli Hüseynli məlumat verdi.

Bildirdi ki, parlamentin daxili nizamnaməsinə edilən dəyişikliyə əsasən Hesablama Palatasının üzvlərinin sayının azaldılması təklif olunur. Nizamnamənin 44-cü (Milli Məclisin Hesablama Palatası) maddəsinə əsasən, Hesablama Palatası sədrdən, sədr müavindən və 7 auditordan ibarətdir.

Dəyişikliklə isə auditorların sayı 7-dən 5-ə endirilir. Bundan sonra Hesablama Palatasının sədri, sədr müavini və auditorları dövlət idarəçiliyi, dövlət nəzarəti, iqtisadiyyat, maliyyə sahələrində 5 il iş təcrübəsinə malik olan ali təhsilli şəxslərdən ibarət olacaq.

Digər dəyişiklik təklifi isə parlamentin İntizam komissiyasının üzvlərinin sayının artırılması ilə bağlıdır. Bununla bağlı Milli Məclisin Daxili Nizamnaməsinin 41-ci (Milli Məclisin İntizam komissiyası) maddəsinə dəyişiklik edilib. Maddəyə əsasən, indiyədək Milli Məclisin İntizam Komissiyası Milli Məclisin deputatları sırasından 1 il müddətinə 7 üzvdən ibarət tərkibdə seçilib. Dəyişikliklə üzvlərin sayı 7-dən 11-ə çatdırılır.

Layihələr müzakirələrdən sonra səsverməyə çıxarılaraq üçüncü oxunuşda qəbul edildi.

Milli Məclisin mətbuat xidməti

Türkmənbaşı şəhərində beynəlxalq nəqliyyat konfransında Azərbaycan da təmsil olunur

Noyabrın 28-də Türkmənbaşı şəhərində tranzit və nəqliyyat əməkdaşlığı haqqında "Lapis-Lazuli" Sazişinin iştirakçısı olan ölkələrin (Əfqanıstan, Türkmənistan, Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyə) nəqliyyat nazirlərinin beynəlxalq konfransı keçirilib. Konfransın iştirakçısı olan Azərbaycanın baş nazirinin birinci müavini Yaqub Eyyubovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti iştirak edib. Konfrans "Lapis-Lazuli" beynəlxalq nəqliyyat dəhlizinin yaradılması haqqında Sazişin müddəalarının qısa müddətdə həyata keçirilməsini təmin etmək məqsədilə Türkmənistan Prezidenti Qurbanqulu Beriməhəmmədovun sərəncamına müvafiq olaraq keçirilib. Azərbaycanın baş nazirinin birinci müavini Yaqub Eyyubov Plenar iclasda çıxış edərək bildirdi ki, Azərbaycan "Lapis-Lazuli" layihəsinin reallaşdırılması üçün əlindən gələni edəcək. Baş nazirin birinci müavini deyib ki, nəqliyyat sahəsi Azərbaycan-Türkmənistan tərəfdaşlığının strateji istiqamətlərindən

biridir. Bu sahədə tranzit-nəqliyyat və logistika infrastrukturunun yaradılması və inkişaf etdirilməsi üçün geniş imkanlar var.

Yaqub Eyyubov Azərbaycan Prezidentinin bu günlərdə Türkmənistan rəsmi səfər etməsini xatırladaraq deyib ki, həmin səfər müddətində nəqliyyat sahəsində əməkdaşlıq məsələlərinə xüsusi diqqət yetirilib. Səfər çərçivəsində imzalanmış 21 sənəddən 9-u tranzit-nəqliyyat əməkdaşlığına aiddir. Bu il Bakı və Türkmənbaşı şəhərlərində açılmış limanları "Lapis-Lazuli" nəqliyyat marşrutunun əsas yükəşirmə məntəqələri adlandırılan Y.Eyyubov bildirdi ki, Bakı limanının yükəşirmə qabiliyyəti birinci mərhələdə 15 milyon tona, növbəti mərhələdə isə 25 milyon tona bərabər olacaq. Tranzit-nəqliyyat əməkdaşlığını ölkələr arasında ticari-iqtisadi əməkdaşlığın mühüm amilindən biri adlandıraraq Azərbaycan Baş nazirinin birinci müavini xatırladı ki, Azərbaycan, Türkiyə və Gürcüstanın birgə səyləri ilə bir il bundan əvvəl istifadəyə verilmiş Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu Asiyayı Avropa ilə birləşdirən ən qısa marşrutdur. Bu sənədin reallaşdırılması regionun iqtisadi inteqrasiyasına səmərəli töhfə verəcək, ticarətin həcmi əhəmiyyətli dərəcədə artırılmasına xidmət edəcək. "Lapis-Lazuli" beynəlxalq nəqliyyat dəhlizi həmin marşrut üzrə yükdaşımaqların həcmi artırmaq üçün yeni imkanlar yaradır.

Növbəti ixrac missiyası Almaniyaya gedib

MADE IN AZERBAIJAN

İqtisadiyyat Nazirliyinin dəstəyi və Azərbaycanın İxrac və İnvestisiyaların Təşviqi Fondunun (AZPROMO) təşkilatçılığı ilə Azərbaycan ixrac missiyasının Almaniyaya Federa-

tiv Respublikasının paytaxtı Berlin şəhərinə ixrac missiyası təşkil olunub. İqtisadiyyat Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, ixrac missiyasına qida

məhsulları, tekstil və mebel sənayesi sahəsində fəaliyyət göstərən 28 Azərbaycan şirkəti daxildir. Missiya çərçivəsində Azərbaycan və alman iş adamları arasında ikitərəfli görüşlər keçiriləcək, məhsullarımızın Almaniyaya ixracının genişləndirilməsinə dair müzakirələr aparılacaq. İxrac missiyası noyabrın 27-30 tarixlərini əhatə edəcək.

Qiymətli kağızlar bazarı iki dəfə artıb

Bu ilin doqquz ayı ərzində qiymətli kağızlar bazarında 18 milyard 657,7 milyon manat həcmində əməliyyat aparılıb.

Bu, ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2 dəfə çoxdur. Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasından (MBNP) AZƏRTAC-a bildirilib ki, əməliyyatların 57,2 faizi (10 milyard 664 milyon manat) ilkin bazarda, 42,8 faizi (7 milyard 993,3 milyon manat) isə fəxrar bazarda aparılıb. Yanvar-sentyabr aylarında ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə qiymətli kağızlarla 47 dəfə daha çox repo əmə-

(95 faizi və ya 518 milyon manatı dövlət qiymətli kağızları ilə) olub. Üç rübdə 12 milyard 269 milyon manat həcmində (141 sayda qeydiyyat) qiymətli kağızların dövlət qeydiyyatı aparılıb.

Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası

"Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti İli" 100

AXC-nin ilk maliyyə və xalq maarifi naziri

Nəsim bəy Yusifbəyli Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti 4-cü hökumət kabinetinin üzvləri ilə (1919)

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin banilərindən və Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin hökumət başçılarında biri, görkəmli dövlət və siyasi xadim Nəsim bəy Yusif oğlu Yusifbəyli (Yusifbəyov, Usubbəyov) 1881-ci ildə Gəncədə ziyalı ailəsində doğulmuşdur. Gəncə klassik gimnaziyasını bitirmiş, 1902-ci ildə Odessa Universitetinin hüquq fakültəsinə daxil olmuşdur. Tələbələrin inqilabi mübarizəsindən qorxuya düşən çar hökuməti universiteti müvəqqəti olaraq bağladıqdan sonra, Nəsim bəy Bağçasaray şəhərinə (Kırım) getmiş, burada İsmayıl bəy Qaspralının nəşr etdiyi "Tərcüman" qəzetində əməkdaşlıq etmişdir. Kırım tatarlarının ədəbi-mədəni həyatında fəal iştirakı ilə seçilmişdir. Ehtiyac üzündən təhsilini başa

çatdırma bilməyən Nəsim bəy çar xəfiyələrinin təqibindən yaxa qurtarmaq üçün 1908-ci ildə Türkiyəyə mühacirət etmişdir. 1909-cu ildə Gəncəyə qayıdaraq, şəhər bələdiyyəsində çalışmış və tez-tez Bakıya gələn Yusifbəyli burada "Açıq söz" qəzeti redaksiyasında onun redaktoru Məhəmməd Əmin Rəsulzadə ilə tanış olmuşdur.

Fevral inqilabından (1917) dərhal sonra Yusifbəyli Gəncədə Türk Ədəmi-Mərkəziyyət Partiyasını yaratmış (1917, mart), daha sonra bu partiya M.Ə.Rəsulzadənin rəhbərlik etdiyi "Müsavat" partiyası ilə birləşmiş, yeni partiya "Türk Ədəmi-Mərkəziyyət firqəsi Müsavat" adlanmışdır.

Rusiya Müəssisələr Məclisində nümayəndə seçilən, lakin Oktyabr çevrilişi (1917) baş ver-

diyi üçün Petroqrada gedə bilməyən Yusifbəyli Zaqafqaziya seyminin yaradılmasında fəal iştirak etmiş, 1918-ci il aprelin 22-də elan olunan Zaqafqaziya Demokratik Federativ Respublikası hökumətində maarif naziri vəzifəsini tutmuş, milli siyasətin ən çətin və ən məsul vəzifələrini icra etmişdir. "Azərbaycan ideyasını siyasi bir tələb maddəsi şəklində formula etmək şərafi mərhum Nəsim bəyindir". (M.Ə.Rəsulzadə) Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti qurulduqdan sonra F.x.Xoyskinin təşkil etdiyi 1-ci hökumət kabinetində Yusifbəyli maliyyə və xalq maarifi naziri vəzifəsini, Xoyskinin 2-ci və 3-cü hökumət kabinetlərində də xalq maarifi və dini etiqad naziri vəzifələrini tutmuşdur. Xalq maarifi nazirliyinin həyata keçirdiyi ilk tədbirlərdən biri Azərbaycan dilinin dövlət dili elan edilməsi idi. Bu vəzifəni həyata keçirmək üçün isə təhsil sistemini milli zəmin üzərində tamamilə yenidən qurmaq və Azərbaycan dilini mükəmməl bilən ixtisaslı milli kadrlar yetişdirmək tələb olunurdu. Məhz buna görə N.Yusifbəylinin təqdimatı ilə hökumət 1918-ci il avqustun 28-də Azərbaycan məktəblərinin milliləşdirilməsi haqqında qərar qəbul etdi. Xalq Maarifi Nazirliyinin söyləri nəticəsində artıq 1919-cu ilin əvvəllərində

Azərbaycanda dövlət hesabına 637 ibtidai və 23 orta ixtisas təhsili məktəbi fəaliyyət göstərirdi. 1919-cu ildə 4-cü hökumət kabinetinin təşkili Yusifbəyliyə tapşırıldı və aprelin 14-də elan olunan tərkibdə o, baş nazir vəzifəsindən əlavə, daxili işlər naziri vəzifəsini də tutdu. Parlamentdə daxili və xarici siyasət haqqında hökumət proqramı ilə çıxış edən N.Yusifbəyli bildirmişdi ki, hökumətin xarici siyasət sahəsində başlıca məqsəd və vəzifəsi böyük dövlətlərin Azərbaycanın istiqlaliyyətini tanınmasına nail olmaq, ölkənin ərazi bütövlüyünü qoruyub saxlamaq, daxili siyasət sahəsində isə iqtisadiyyatı dirçəltmək, əhalinin sosial rifahını yaxşılaşdırmaq, demokratik azadlıqları, o cümlədən söz, mətbuat, yığıncaq və s. azadlıqlarını təmin etməkdir. Yusifbəylinin başçılıq etdiyi hökumət Denikin qüvvələrinin xaricdən, bolşeviklərin isə daxildən törətdikləri təhlükələrlə qarşılaşırdı. İyunun 5-də keçirilən parlament iclasında Denikin könlüllü orduları ilə bağlı məsələ təkrarən müzakirə olundu. Denikin təhlükəsi ilə bağlı Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti hökuməti Dövlət Müdafiə Komitəsinin yaradılması haqqında qərar qəbul etdi. Yusifbəylinin 1919-cu ilin dekabrında özünün təşkil etdiyi ikin-

ci hökumət kabinəsi 1920-ci ilin martına kimi fəaliyyət göstərdi. Yusifbəylinin baş nazir olduğu dövrdə Azərbaycan xalqının tarixində ən mühüm hadisə 1920-ci il yanvarın 11-də Azərbaycanın istiqlaliyyətinin böyük dövlətlər tərəfindən defakto tanınması oldu. Bu münasibətlə yanvarın 14-də Yusifbəyli Azərbaycan xalqına müraciət etdi. Müraciətdə deyilirdi: "Azərbaycanın müstəqilliyi Böyük Avropa millətlərinin Ali Şurası tərəfindən yekdilliklə tanınmışdır. Azərbaycanın Qərbi xalqları ailəsinin tamhüquqlu üzvlüyünə daxil olması onun tarixində ən işıqlı gündür. Bu gündən onun mənəvi qüvvələrinin yeni çiçəklənmə dövrü başlanır. Hökumət inanır ki, bütün vətəndaşlar yenidən hər hansı bir maneə və təhlükə yaranarsa belə, azad və müstəqil Vətənin xoşbəxtliyini təmin etmək üçün birləşəcəklər. Yaşasın müstəqil Azərbaycan xalqı!" Bakı Dövlət Universitetinin yaradılması, 100 nəfərə yaxın azərbaycanlı gəncin Avropanın müxtəlif ali məktəblərinə göndərilməsi, torpaq islahatları haqqında qanun layihəsinin hazırlanması, savadsızlıqla mübarizə kurslarının açılması, məktəb dərslərinin hazırlanması və nəgrinə başlanılması da Yusifbəyli hökuməti dövrünün mühüm hadisələri sırasındadır.

Yusifbəyli hökumətinin qəbul etdiyi son qərarlardan biri hərbi ordenlərin, milli himnin, dövlət gerbi və möhürü layihələrinin hazırlanması haqqında 1920-ci il 30 yanvar tarixli qərar idi. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti hökuməti öz planlarını axıra qədər həyata keçirə bilmədi. Diplomatik əlaqə yaratmaq haqqında Azərbaycan hökumətinin bütün təkliflərini cavabsız qoyan Sovet Rusiyası tərəfindən təhlükənin artdığı və işğal üçün zəmin hazırlayan daxili qüvvələrin fəallaşdığı şəraitdə Yusifbəylinin başçılıq etdiyi 2-ci hökumət 1920-ci il martın 30-da istefa verməyə məcbur oldu. Məhəmməd Həsən Hacınskinin yeni hökumət (6-cı kabinə) təşkil etmək cəhdi uğursuzluqla nəticələndi. Aprelin sonlarında Sovet Rusiyasının beynəlxalq hüquq normalarını kobudcasına tapdalayan hərbi müdaxiləsi və 11-ci Qırmızı Ordu hissələrinin qanlı döyüş əməliyyatları nəticəsində Paris Sülh Konfransının (1919-20) iştirakçısı olan dövlətlər tərəfindən tanınmış müstəqil Azərbaycan dövləti - Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin ərazisi işğal olundu. Bakının 11-ci Qırmızı Ordu tərəfindən işğalından sonra təqibdən yaxa qurtarmaq məqsədilə şəhəri tərk edən Yusifbəyli yolda faciəli surətdə qətlə yetirildi.

"Şimal-Cənub" beynəlxalq nəqliyyat dəhlizi region dövlətləri üçün xüsusi əhəmiyyətli layihədir

"Rusiya "Şimal-Cənub" beynəlxalq nəqliyyat dəhlizinin formalaşdırılması üçün 3 milyard avro kredit ayırmaq niyyətindədir".

Bu sözləri İrannın yollar və şəhərsalma naziri Məhəmməd İsmayıl deyib. O, Moskvaya yola düşərkən bəyan edib ki, sanksiyalara baxmayaraq, İran bu beynəlxalq nəqliyyat dəhlizinin formalaşmasını istiqamətində üzərinə düşən bütün işləri yerinə yetirəcək. Noyabrın 24-də İran, Rusiya və Hindistanın nəqliyyat strukturlarının rəhbərləri Tehranda görüşərək dəhlizin formalaşmasını müzakirə ediblər. Bu müzakirələrdən sonra Rusiyanın 3 milyard avro kredit ayırması təsadüfi deyil. Hindistan, Rusiya və İranın təşəbbüsü ilə formalaşmağa başlayan "Şimal-Cənub" beynəlxalq nəqliyyat dəhlizinin taleyi ABŞ-ın sanksiyalarından sonra naməlum qalmışdı. Lakin Rusiyanın 3 milyard avro kredit ayırmaq niyyətinin açıqlanmasından sonra Hindistanın ticarət və sənaye naziri Sureş Pranhunun bəyanatı da onu deməyə əsas verir ki, bu beynəlxalq layihə sanksiyalara baxmayaraq, həyata keçiriləcək.

Hindistanlı nazir bildirib ki, "Şimal-Cənub" beynəlxalq nəqliyyat dəhlizi Hind okeanı ilə Fars körfəzini, Asiya ilə Avropanı birləşdirən iri həcmli layihədir. Bu layihə region dövlətlərinin iqtisadi inkişafı üçün həyati əhəmiyyət kəsb edir və Hindistan dəhlizin tam olaraq formalaşması

üçün bütün imkanlarından istifadə ediləcək. Beləliklə, İran və Rusiyanın ABŞ-ın sanksiyalarına məhəl qoymayaraq dəhlizin formalaşması üçün işləri davam etdirəcəkləri aydındır. Hər iki dövlət ABŞ-ın dünyadakı hegemonluğunu qəbul etmir və rəsmi Vaşinqtonun siyasətinə qarşı əks addımlar atırlar. Bu, yenilik deyil. Hər halda son 50 il ərzində ABŞ-ın İran və Rusiya ilə münasibətlərində nəzərəcarpacaq yaxınlaşma müşahidə edilməyib. Digər tərəfdən isə həm Hindistan, həm də Rusiya dəhliz üçün maliyyə vəsaiti ayırmaqdan çəkinmir. Artıq Hindistan cari ilin fevralında İranın Hind okeanı sahilindəki Çabahar limanının yenidən qurulmasına 2 milyard dollar güzəştli kredit ayırıb. Bu liman Hindistan və Asiyanın başqa dövlətlərindən Avropa və Rusiya istiqamətində göndərilən yükləri qəbul edəcək. Bu

səbəbdən də Hindistan Çabahar limanının müasirləşməsində maraqlıdır. İrana gəldikdə isə qeyd etmək lazımdır ki, gələn ilin büdcəsindən İran ölkə daxilində yeni dəmir yolları xətlərinin inşası üçün 134 milyon dollar vəsait ayırıb. Bu vəsaitin bir qisminin də Qəzvin-Rəşt-Astara dəmir yolunun tikintisinə başa çatdırılmasına ayrılacağı da şübhə doğurmur. Yuxarıda deyilənləri nəzərə alaraq belə qənaətdə gəlmək olar ki, adı çəkilən hər 3 dövlət siyasi iradəsi və iqtisadi imkanları ilə "Şimal-Cənub" beynəlxalq nəqliyyat dəhlizinin formalaşmasını başa çatdırmaq niyyətindədirlər və bu yolda onlar heç bir sanksiyadan çəkinməyəcəklər. Asiya ilə Avropanı birləşdirən "Şimal-Cənub" beynəlxalq nəqliyyat dəhlizinin keçdiyi əsas məntəqələrdən biri də Azərbaycandır. Azərbaycan da bu layihənin həyata keçməsinə maraqlıdır. Ölkəmiz Asiyadan Rusiya və Avropaya daşınacaq yükləri qəbul edib yola salmağa tam hazırdır. İran ilə Azərbaycanın dəmir yolları sistemlərini birləşdirən Astara (Azərbaycan)-Astara (İran) dəmir yolu xətti artıq istifadəyə verilib. Bu yolla Rusiya ilə İran arasında yüklərin daşınması da artıq həyata keçirilir. Azərbaycan ilə Rusiya arasında dəmir yolları isə hələ Sovet hökuməti dövründən mövcuddur. Ələt Beynəlxalq Ticarət limanı da müasir standartlar səviyyəsində istismara verilib.

Türkiyə cari ildə Azərbaycandan 5,1 milyard kubmetr təbii qaz idxal edib

Azərbaycan Türkiyənin ən çox təbii qaz idxal etdiyi ölkələr sırasında ikincidir.

Türkiyə bu ilin üç rübündə Azərbaycandan 5,1 milyard kubmetr təbii qaz idxal edib. Bu barədə Türkiyənin Enerji Bazarını Tənzimləmə Təşkilatı (EPDK) məlumat yayıb. Bildirilir ki, cari ilin sentyabr ayında Türkiyə Azərbaycandan 749 milyon kubmetr qaz idxal edib. Sentyabrda Azərbaycan Türkiyənin ən çox qaz idxal etdiyi ölkələr sırasında Rusiyadan (1 milyard 718 milyon kubmetr) sonra ikinci olub. Üçüncü yerdəki İran isə sentyabrda Türkiyəyə 494 milyon kubmetr təbii qaz göndərib. Bu ilin yanvarında Türkiyə Azərbaycandan 594,15 milyon kubmetr, fevral ayında 536,61 milyon kubmetr, martda 591 milyon kubmetr, apreldə 292,04, mayda 601 milyon kubmetr, iyununda 578 milyon kubmetr, iyulda 595 milyon kubmetr, avqustda 636 mil-

yon kubmetr, sentyabrda isə 749 milyon kubmetr qaz idxal edib. Beləliklə, ilin ilk 9 ayında Azərbaycandan Türkiyəyə təqribən 5 milyard 173 milyon kubmetr qaz göndərilib. Qeyd edək ki, Türkiyə Azərbaycandan təbii qazı Cənubi Qafqaz Boru Kəməri (CQBK) (Bakı-Tbilisi-Ərzurum) və TANAP-la idxal edir. 2006-cı ilin sonlarında istismara verilən CQBK hazırda Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyəyə "Şahdəniz" qazını çatdırır. Cari ilin yanvar-sentyabr aylarında boru kəmərinin gündəlik orta ötürücülük gücü təqribən 22 milyon kubmetr qaz olub. Hesabat dövründə CQBK ilə bağlı fəaliyyətlərə təqribən 27 milyon dollar əməliyyat

və 308 milyon dollar isə əsaslı xərclər sərf edilib. Kəmərin iki operatoru var - BP şirkəti CQBK obyektlərinin tikintisi və istismarı üzrə məsul texniki operatoru, SOCAR isə CQBK-nın biznes icrası üzrə məsul kommersiya operatorudur. Bu il iyunun 12-də Türkiyənin Əskişəhər şəhərində TANAP qaz kəməri istifadəyə verilib. Türkiyəyə ilk qaz həcmlərinin nəqli isə planlaşdırıldığı kimi, iyunun 30-da başlayıb. Bu vaxtdək TANAP-la Türkiyəyə 400 milyon kubmetrdən çox "Şahdəniz" qazı nəql edililib. Bu həcm dekabrın sonuna kimi 1 milyard kubmetrə çatacaq. TANAP-la 2019-cu il ərzində 2 milyard kubmetr, 2020-ci ildə 4 milyard kubmetr və 2021-ci ildə isə 6 milyard kubmetr təbii qazı Türkiyəyə nəql ediləcək. TANAP-ın səhmlərinin 51 faizi "Cənub Qaz Dəhlizi" QSC-yə, 7 faizi STE-AŞ-a, 30 faizi "Botas" a, 12 faizi isə BP şirkətinə məxsusdur.

TİCARƏT ŞƏBƏKƏSİNDƏ ZAHİRİ REKLAM

(əvvəli ötən saylarımızda)

Şriftlərin çoxsaylı növləri mövcuddur. Hər şriftin isə öz adı var ki, onların da bir çoxu əsas növün və şəklin müxtəlif variantlarında mövcuddur. Yalnız bir qarniturda (yəni hərf) şriftlər yarı qara (qalın), yarı qara kursiv (əl yazısına oxşayan mətbəə şrifti), qara (yağlı), qara kursiv, yarı qara dar, yarı qara dar kursiv kimi ola bilər.

Hər bir konkret hal üçün belə sayda şriftlərdən istifadə edilməsi və optimal seçim yalnız reklam sahəsində mütəxəssis rəssamların gücü ilə mümkündür. Bununla belə tərtibatçı dekoratorlar və mağazanın digər işçiləri şriftlərdən istifadə edilməsi sahəsində ümumi biliklərə malik olmalıdır.

Şrift oxucunun diqqətini cəlb etməli və mətnin oxunmasında fikrin cəmlənməsinə, ən vacib dəlilləri ayırmağa kömək etməlidir.

Şrift hər bir mətnə özünəməxsus emosional çalar verir. Şriftin seçilməsi zamanı xatırlamaq lazımdır ki, o, reklam olunan mala uyğun olmalıdır. Belə ki, hərflərin girdə (dəyirmi) konturları və təzadlı ştrixlərlə mətnə də əhəmiyyətli əlavə edilə bilər. Şriftin seçilməsi zamanı xatırlamaq lazımdır ki, o, reklam olunan mala uyğun olmalıdır. Belə ki, hərflərin girdə (dəyirmi) konturları və təzadlı ştrixlərlə mətnə də əhəmiyyətli əlavə edilə bilər.

İnsanın gözləri ayrı-ayrı hərfləri yox, hərf və ya sözlər qrupunu qəbul edir. Gözün bu hərflər qrupunu, onların formasını, eləcə də şriftlərin müəyyən uzunluğunu əhatə etmək xassəsi oxumaları sürətləndirən və ya zəiflədən amildir. Buna görə də şriftin şəkili ilə yanaşı, onun ölçüsünü, hərflər və misralar arasında məsafəni, misraların uzunluğunu və çap məhsulu sahifəsində və ya vərəqədə mətnin yerləşməsinə düzgün seçməyə də vacibdir.

Mətnin mənimsənilməsində və ya qəbul edilməsində mətnin yazıldığı boyanın rəngi böyük rol oynayır. Kifayət qədər böyük mətnlərin (qablaşmanın, vərəqənin) əks olunduğu reklam vasitələrində rəng fonunda ottiskin (basmanın) asan oxun-

masına ciddi diqqət yetirmək lazımdır. Lövhlər üzərində reklam mətninin tərtibi edilməsi zamanı isə bir sıra məqamları nəzərə almaq lazımdır. Hərflərin şəkili və ölçüsü reklamlaşdırma obyektinin, vərəqin sahəsinin xüsusiyyətlərinə uyğun olmalıdır. Ən yaxşı variant keşlərin, yəni mətbəə hürufatı ölçülərinin bir qarniturunun (şəklinin) istifadə edilməsidir. Boyanın rənginin düzgün seçilməsi reklam mətninin oxucuya emosional təsirinin güclənməsi üçün vacibdir.

Şriftin və fonun rəngi həmişə təzadlı olmalıdır – şrift fonunda nə qədər kəskin seçilsə, o, daha asan oxunur və qəbul olunur. Reklam vasitələrini təşkil edən elementlər arasında təsvir də xüsusi yer tutur. Bir çox hallarda təsvir reklam mətninin təsirini xeyli gücləndirir, bəzi hallarda isə onu tamamilə və ya qismən əvəz edir. Təsvir şəkil, fotosəkil formasında ola bilər. Reklamda təsvirin ən müxtəlif qrafik və rəssamlıq, yaxud naqqəşliq texnikası tətbiq oluna bilər. Şəkillər ağ-qara və rəngli qələmlə, karandaşla, fırça ilə, kömürlə yerinə yetirilmiş halda ola bilər. Reklamda olan şəkil bəzən yumurlu obraz kimi qəbul olunur.

Hər hansı bir detalın şifətilməsi, heyvan və ya cansız əşyaların insan şəklinə salınması, hərəkət və vəziyyətin uyunsuzluğu, şəkillə sözlərin oyununun gücləndirilməsi və s. kimi üsullardan geniş istifadə olunur.

Əgər əşyanın strukturunu, onun formasını, ən kiçik detallarını, materialın rənglənməsini, əlvanlığını, naxışını, şəklini, ağacın, oymanın teksturasını (süxurların quruluşundakı xarici əlamətləri) dəqiq göstərmək lazımdırsa, fotosəkillərdən istifadə edilməsi tövsiyə olunur. Onların üzərində yalnız reklam edilən malların özlərini yox,

həm də bu məmulatların istifadə edilməsini göstərmək, onların xüsusi xassələrini nümayiş etdirmək olar.

Fotografiya oxucuda onun reklamdan əldə etdiyi məlumatların mötəbərliyi ilə bağlı heç bir şübhə qoymur. Buna görə də alıcı bu reklama xüsusi etibar bəsləyir. Belə mətn izahatlarında, məsələn, geyimlə əlaqədar malların reklam edilməsi zamanı fotografiyanın tətbiq edilməsi daha səmərəlidir. Rəngli fotografiyanın reklam məqsədlərində istifadə edilməsi xüsusilə məhsuldar hesab olunur və bunun köməyiylə əşyanın real çalarlarını vermək olar.

Reklam məqsədləri üçün mağaza tərəfindən istifadə edilən şəkillərlə, fotografiyalarla olan plakatları elə yerləşdirmək lazımdır ki, onlar atmosfer yağışlarını, parlaq günəş şüalarını nəticəsində xarab olmasın.

Məlum olmuşdur ki, illüstrasiyalara imza yazıların oxuyanların sayı mətnlərin özlərini oxuyanlardan çoxdur. Hər bir imzada əmtənin (malın) oxucu üçün qiymətli faydalarının əsaslandırılması vacibdir: illüstrasiyalara irəli sürülən tələblər aşağıdakılardır:

- təsvir oxucu marağını doğrultmalıdır;
- fotografiyalarda, şəkillərdə televiziya reklamından yaxşı tanınan tipajlardan istifadə edilməsi reklamın xatırladıcı olmasını yüksəldir;
- illüstrasiyalar həddən artıq detallarla yüklənmədən sadə şəkildə olmalıdır;
- ağər reklam xəbəri qadınlar üçün nəzərdə tutulubsa, onda kişi yox, qadın təsviri olmalıdır;
- rəngli fotografiya ağ-qara fotografiyalardan 50% baha olsa da, onun xatırladıcı olması 100% yüksək olur.

(davamı gələn saylarımızda)
F.M.Qarayev,
BDU-nun dosenti

Azərbaycan KİV rəhbərlərinin Ankaraya səfəri

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütülvə İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun təşkilatçılığı ilə respublikanın aparıcı KİV təmsilçilərindən ibarət 15 nəfərlik nümayəndə heyətinin Türkiyənin paytaxtı Ankara şəhərinə səfəri başlayıb. Nümayəndə heyətinin səfər çərçivəsində Türkiyənin rəsmi dövlət qurumlarında, informasiya məsələlərinə məsul olan təşkilatlarda, həmçinin aparıcı KİV redaksiyalarında görüşləri nəzərdə tutulub.

Səfər proqramı noyabrın 27-də ümummilli lider Heydər Əliyevin Ankara şəhərindəki abidəsinin ziyarət edilməsi ilə başlayıb. Ankarada Heydər Əliyev adına parka gələn KİV təmsilçiləri burada ümummilli liderin abidəsinə ziyarət edib, önünə gül dəstələri qoyublar.

Daha sonra nümayəndə heyətinin Türkiyə Cümhuriyyəti Cümhurbaşkanlığının İletişim Başkanlığında başqan yardımçısı Mehmet Zahid Sobacı ilə görüşü keçirilib. Mehmet Zahid Sobacı Türkiyə Cümhuriyyəti Cümhurbaşkanlığının İletişim Başkanlığı barədə məlumat verib. O, başqan yardımçısı olduğu qurumun yeni bir təsisat olduğunu, Cümhurbaşkanının media siyasətini, həmçinin, Türkiyədə KİV və KİV-ə bağlı təsisatların tənzimləyici koordinasiya funksiyasını yerinə yetirdiyini qeyd edib. Mehmet Zahid Sobacı Türkiyənin, eyni zamanda, təmsil etdiyi qurumun Azərbaycana böyük önəm verdiyini də diqqətə çatdırıb. İki ölkənin media təsisatlarının əlaqələndirilməsi üçün qeyd edib.

Fondun icraçı direktoru, səfər qrupunun rəhbəri Vüqar Səfərlilə KİV təmsilçilərinin Ankaraya səfərinin məqsədi, həmçinin Azərbaycan KİV-in durumu və fondun fəaliyyəti barədə məlumat verib. Vüqar Səfərlilə Türkiyə-Azərbaycan media təsisatlarının, ümumilikdə, türk-

dilli ölkələrin media təmsilçilərinin sıx təmaslarına imkan verən yeni platformanın yaradılması təklifini səsləndirib, bu platformanın qurulması üçün həm Türkiyə, həm də Azərbaycan dövlətinin dəstəyinin zəruri olduğunu qeyd edib. İcraçı direktor Azərbaycan dövlətinin belə bir dəstəyi verməyə hazır olduğunu diqqətə çatdırıb. Qarşılıqlı olaraq Mehmet Zahid Sobacı təklifin əhəmiyyətli olduğunu vurğulayıb, təmsil etdiyi qurumun bu yöndə fəaliyyətə başlaması üçün uyğun şəraitin quracağını bildirib. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Administrasiyasının İctimai-siyasi məsələlər şöbəsinin informasiya və mətbuat orqanları ilə iş sektorunun müdiri Cəmaləddin Quliyev, "Xalq qəzeti"nin baş redaktoru Həsən Həsənov, "İki Sahil" qəzetinin baş redaktoru Vüqar Rəhimzadə, "525-ci qəzet"nin baş redaktoru Rəşad Məcid, "Palitra" qəzetinin baş redaktoru Namiq Əliyev, "Yeni Müsavat" qəzetinin baş redaktoru Rəşad Məcid, "Xalq" qəzetinin baş redaktoru Həsən Həsənov, "525-ci qəzet"nin baş redaktoru Rəşad Məcid, Jurnalistlərin Həmkarlar İttifaqının sədri Müşfiq Ələsgərli, "Şərqi" qəzetinin baş redaktoru Akif Aşırılı, "Kaspiy" qəzetinin baş redaktoru İlqar Hüseynov, "Teleqraf" Media Qrupunun rəhbəri Aynur Cəmal, "Mövqe" qəzetinin baş redaktoru Rəşad Məcid, "Kür" qəzetinin baş redaktoru Əminə Yusifqızı, Fondun aparıcı məsləhətçisi Babək Məmmədov, Fondun informasiya texnologiyaları üzrə mütəxəssisi Mirsəid Ağayev daxildir. Səfər proqramı dekabrın 1-dək davam edəcək.

Azərbaycan və Gürcüstan dəmir yolları "Avropa-Qafqaz-Asiya Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizi"nin əsas hissəsini təşkil edir

Gürcüstan Dəmir Yolları Səhmdar Cəmiyyəti "Azərbaycan Dəmir Yolları" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti ilə birlikdə "Avropa-Qafqaz-Asiya Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizi"nin əsas hissəsini təşkil edir. Bu fikirlər "Fitch" beynəlxalq reyting agentliyinin məlumatında yer alıb.

Gürcüstanın iqtisadiyyatı və davamlı inkişaf nazirinin müavini Akaki Saqiraşvili agentliyin məlumatını yüksək qiymətləndirib və ölkəsinin mövqeyini şərh edib.

O deyib: "Gürcüstan tranzit ölkədir və hökumət dəmir yolu, avtomobil magistralları, dəniz limanı və hava nəqliyyatının inkişafına böyük önəm verir. Hökumət, həmçinin "Gürcüstan Dəmir Yolları"nın müasirləşdirilməsinə və Bakı-Tbilisi-Qars layihəsinin inkişafına

xüsusi əhəmiyyət verir. Onun sözlərinə görə, Gürcüstan üçün bu funksiyaların gücləndirilməsi və dəmir yolu infrastrukturunun müasirləşdirilməsi strateji əhəmiyyət kəsb edir.

"Bununla yanaşı, Anaklia dəniz limanı, Şərqi-Qərb avtomobil magistralı, logistika mərkəzlərinin yaradılması, Poti və Batumi li-

əhəmiyyət daşıdığı diqqətə çatdıran səfir Azərbaycan media təmsilçilərinin Türkiyəyə səfərlərinin bu yöndə ciddi önəm daşdığını vurğulayıb.

Məlumat üçün bildirək ki, nümayəndə heyətinin tərkibinə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütülvə İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun icraçı direktoru Vüqar Səfərlilə, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasının İctimai-siyasi məsələlər şöbəsinin informasiya və mətbuat orqanları ilə iş sektorunun müdiri Cəmaləddin Quliyev,

"Xalq qəzeti"nin baş redaktoru Həsən Həsənov, "İki Sahil" qəzetinin baş redaktoru Vüqar Rəhimzadə, "525-ci qəzet"nin baş redaktoru Rəşad Məcid, "Palitra" qəzetinin baş redaktoru Namiq Əliyev, "Yeni Müsavat" qəzetinin baş redaktoru Rəşad Məcid, "Xalq" qəzetinin baş redaktoru Həsən Həsənov, "525-ci qəzet"nin baş redaktoru Rəşad Məcid, Jurnalistlərin Həmkarlar İttifaqının sədri Müşfiq Ələsgərli, "Şərqi" qəzetinin baş redaktoru Akif Aşırılı, "Kaspiy" qəzetinin baş redaktoru İlqar Hüseynov, "Teleqraf" Media Qrupunun rəhbəri Aynur Cəmal, "Mövqe" qəzetinin baş redaktoru Rəşad Məcid, "Kür" qəzetinin baş redaktoru Əminə Yusifqızı, Fondun aparıcı məsləhətçisi Babək Məmmədov, Fondun informasiya texnologiyaları üzrə mütəxəssisi Mirsəid Ağayev daxildir. Səfər proqramı dekabrın 1-dək davam edəcək.

Səhiyyə Nazirliyi İcbari Tibbi Sığorta Agentliyinə təkliflər göndərib

Bu barədə nazirlikdən məlumat verilib. Bildirilib ki, səhiyyənin inkişafı ölkə başçısının apardığı sosial yönümlü siyasətin ən prioritet istiqamətlərindən biridir. Belə ki, son 10 il ərzində bu sahədə çox əhəmiyyətli qanunvericilik bazası yaradılıb, dövlət proqramları qəbul edilib, tibb müəssisələrinin maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi, yeni tibbi tex-

nika və texnologiyaların tətbiqi, köklü kadr islahatları kimi genişmiqyaslı tədbirlər həyata keçirilib: "Səhiyyə sahəsində mövcud inkişaf tendensiyaları

Azərbaycanda səhiyyənin daha da gücləndirilməsi və qabaqcıl səhiyyə sistemlərindən birinə çevrilməsi zərurətini yaradır". Bununla əlaqədar olaraq, ölkədə icbari tibbi sığortanın tətbiqi şəraitində Səhiyyə Nazirliyinin mütəxəssisləri tərəfindən səhiyyə sisteminin növbəti illərdə inkişaf istiqamətlərinə dair hazırlanmış təkliflər İcbari Tibbi Sığorta Agentliyinə göndərilib.

29 noyabr - 5 noyabr 2018-ci il

SOCAR İsveçrədəki yanacaq doldurma On ayda büdcəyə daxil olmuş vergilərin 74,9 məntəqələrinin sayını artırır faizi qeyri-dövlət sektorunun payına düşüb

İsveçrədə SOCAR-ın 178 yanacaq doldurma məntəqəsi (YDM) var. Bu barədə SOCAR məlumat yayıb. Bildirilir ki, şirkətin ən geniş yanacaq doldurma məntəqəsi şəbəkəsi İsveçrədədir. Bu ölkədə SOCAR brendi ilə 178 YDM var.

Qeyd edək ki, ötən ilin sonuna İsveçrədə SOCAR brendi altında 167 YDM fəaliyyət göstərmişdir. Həmin YMD-lərdə, həmçinin İsveçrədə tanınmış "Migros" şirkəti ilə fransızınq müqaviləsi əsasında pərakəndə satış

mağazaları fəaliyyət göstərir. SOCAR İsveçrədəki fəaliyyətini "SOCAR Trading" və "SOCAR Energy Switzerland" şirkətləri vasitəsilə həyata keçirir. "SOCAR Trading" 2008-ci ildə Cenevrə şəhərində təsis edilmişdir. Şirkət Azərbaycan mənşəli xam neftin və üçüncü tərəflərə məxsus neft və neft məhsullarının satışı ilə məşğuldur. "SOCAR Trading" Azərbaycan mənşəli xam nefti Bakı-Tbilisi-Ceyhan (BTC) boru kəməri ilə Ceyhan limanına çatdırıldıqdan sonra

dünya bazarına birbaşa SOCAR tərəfindən çıxararaq, Azərbaycan neftindən gələn gəlirləri artırmaq, eyni zamanda, beynəlxalq bazarlarda üçüncü tərəfə məxsus neft və neft məhsullarının ticarəti ilə məşğul olaraq SOCAR-ın mənfəətini və Azərbaycanın dünyada təsir dairəsini artırmaq niyyətindədir. Əsas ofisləri Cenevrə (baş qarargah), Sinqapur, Dubai, London, Hyüston və Kalqari şəhərlərində yerləşir. "SOCAR Trading" "Azeri Light" neftini emal etməyə qadir olan dünyadakı bütün emal zavodları ilə əlaqələr yaradıb və Azərbaycan neftini ona rəqib aşağı küükürlü xam neft ilə zəngin Aralıq dənizi ərazisindən uzaqlaşdıraraq Asiyaya yönləndirib və Azərbaycan xam neftinin qiymətinin artırılmasına nail olub. Şirkət BƏƏ-də Fuveyra limanında neft terminalının və Maltada LNG terminalı layihələrində iştirak edərək, öz beynəlxalq nüfuzunu artırır.

Qeyri-neft sektorunun inkişafı bu sahədə vergi daxilolmalarının da artmasına səbəb olub. Belə ki, cari ilin on ayı ərzində büdcəyə daxil olmuş vergilərin 25,1 faizi dövlət, 74,9 faizi isə qeyri-dövlət sektorunun payına düşüb.

Vergilər Nazirliyinin media və kommunikasiya mərkəzindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, həmin dövrdə qeyri-neft-qaz sektorundan dövlət büdcəsinə daxil olan vəsaitin həcmi 4 milyard 63,1 milyon manat təşkil edib.

Qeyri-neft sektorunun qeyri-dövlət bölməsində fəaliyyət göstərən vergi ödəyiciləri tərəfindən ödənilmiş vəsaitin həcmi isə 3 milyard 4,5 milyon manata bərabər olub.

Qeyri-neft daxilolmalarının həcmində artırılmasında başlıca istiqamətlərdən biri kimi vergidən yayınmaların qarşısının alınması məqsədilə nağd hesablaşmaların məhdudlaşdırılması və transfert qiymətlərinin

təbiiqinə nəzarətin gücləndirilməsi, ƏDV-nin vergitutma bazasının genişləndirilməsi kimi tədbirlərin görülməsi nəzərdə tutulur. Aparılan vergi siyasəti həm də əlavə mənbələr hesabına vergi bazasının genişləndirilməsi və vergi daxilolmalarının həcmində artırılmasına hesablanıb.

Hazırda vergi qanunvericiliyində nəzərdə tutulmuş dəyişikliklərin və vergi siyasətinin

əsas hədəflərindən biri sahibkarların fəaliyyətinin genişləndirilməsi, yeni istehsal, xidmət sahələrinin yaradılması və onların gəlirlərinin artırılmasından ibarətdir.

Vergi yükünün azaldılması, tətbiq olunan vergi güzəştləri və vergidən azadolmalar, eləcə də dövlətin verdiyi digər dəstək tədbirləri də qeyri-neft sektorunda çalışan sahibkarları təşviq etmək məqsədi daşıyır.

Neftin qiyməti bahalaşır Azərbaycan neftinin qiyməti bahalaşır

Dünya birjalarında neftin qiyməti bahalaşmışdır. Londonun ICE ("InterContinental Exchange Futures") birjasında "Brent" markalı neftin bir barrelinin qiyməti 0,79 dollar artaraq

61 dollar, Nyu-Yorkun NYMEX ("New York Mercantile Exchange") birjasında "Light" markalı neftin bir barrelinin qiyməti isə 0,67 dollar bahalaşaraq 52,23 dollar olub.

"Azeri Light" markalı neftin bir barrelinin qiyməti 1,88 dollar artaraq 63,13 dollar təşkil edib. Qeyd edək ki, Azərbaycan neftinin bir barrelinin

qiyməti 2001-ci ilin dekabrında minimuma enərək 19,15 dollar, 2008-ci ilin iyulunda isə maksimuma yüksələrək 149,66 dollar olub.

Əhalinin sağlamlığının qorunmasında icbari tibbi sığortanın rolu İcbari tibbi sığorta bizi nələrdən sığortalayır?

Əksər xarici ölkələrdə artıq uzun müddətdir ki, tətbiq olunan icbari tibbi sığortanın ölkəmizdə də həyata keçirilməsi məqsədilə hələ 1999-cu ildə "Tibbi sığorta haqqında" Qanun qəbul olunub. Bu məqsədlə 2007-ci ildə Nazirlər Kabineti yanında İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi də yaradılıb və 2016-cı ilin dekabrında onun strukturu təsdiq edilmişdir. 2008-ci ildə "Tibbi sığorta haqqında" Qanuna müəyyən əlavə və dəyişikliklər olunub və son vaxtlarda onun tətbiqi istiqamətində daha aktiv addımlar atıldığına şahidi oluruq. İcbari və könüllü şəkildə həyata keçirilən icbari tibbi sığorta dövlət sosial sığortasının tərkib hissəsi olmaqla bərabər, həm də əhalinin uyğun həcmində tibbi və dərman yardımını almaqna təminat verən sığorta növüdür.

İcbari tibbi sığorta dünya səhiyyə sistemində geniş yayılmış tibbi xidmətlər modeli olmaqla bərabər, insanların xəstələnmədiyi hallarda da müəyyən fondlara vəsait keçirir. Bunda isə əsas məqsəd səhiyyənin maliyyələşdirilməsini təkmilləşdirməklə əhaliyə daha etibarlı, keyfiyyətli və səmərəli

tibbi xidmətlər göstərilməsini təmin etməkdir. Çünki məhz bu yolla xəstəliyi olan insanlar müalicə ala bilər və beləliklə də insanlar bir-birlərinə qarşılıqlı yardım etmiş olurlar. Tibbi xidmətlərin keyfiyyətinə nəzarəti də öz üzərinə götürən icbari tibbi sığorta həkimlərin məsuliyyətinin artırılmasına, insanlara səhiyyə xidmətlərinin daha əlçatan olmasına da şərait yaradır. Bu sığorta növü ilə, eyni zamanda, həkimlərin xəstələrə yazdığı müalicəyə üçüncü tərəf də nəzarət etmiş olur. Belə ki, həkimin yazdığı müalicə və dərmanlar barədə məlumat icbari tibbi sığorta agentliyinə çatdırılır. İcbari tibbi sığorta vasitəsilə tibb müəssisəsinə gedən şəxs tibbi sığorta kartını təqdim etməklə həmin paketə daxil olan bütün xidmətləri pulsuz əldə edə bilər. İcbari tibbi sığortaya ilkin səhiyyə, ambulator, laborator, stasionar müayinə-müalicə təminatı, dəyəri yüksək, həyatı vacib əməliyyatlar ilə əhatə olunan 1800-dən çox xidmət daxildir.

Tibbi sığorta xidmətlərinin maliyyə təminatı məsələsinə gəldikdə isə qeyd etmək yerinə düşər ki, bu, hər zaman əsas müzakirə mövzusu olmuşdur. Dünyada bu istiqamətdə müxtəlif tibbi sığorta modelləri mövcuddur ki, onların bəzilərində tibbi sığortadan istifadə tibbi sığorta ödənişləri ilə əlaqələndirildiyi halda, digərində tibbi sığorta xərcləri toplanan vergilərlə maliyyələşdirilir. Bir başqa halda isə tibbi xidmətlər özəl sığorta kanalları ilə təmin olunur ki, bunun üçün də fərdi olaraq özəl sığorta şirkətləri ilə tibbi sığorta müqaviləsi bağlanılır və qarşılığında müəyyən məbləğ ödənilir. Ölkəmizdə isə bu si-

ğorta növü, qeyd etdiyimiz kimi, müvafiq fonda müəyyən sığorta haqqı köçürülməklə maliyyələşir. Beləliklə, konkret olaraq, çalışan insanlar öz məaşlarından, şirkətlər işçilərinin adına, müvafiq dövlət qurumları isə çalışmayan şəxslər, yəni təqaüdüçülər, uşaqlar və işsizlər üçün fonda ödənişlər etməlidirlər. Bir çoxları bu sistemi, adətən, pensiya fondu ilə müqayisə edirlər. İcbari tibbi sığorta haqqının birbaşa olaraq tibb işçilərinə təqdim edilməsi isə qadağandır. İcbari tibbi sığortanın əhəmiyyəti işəgötürən müəssisəsinin icbari tibbi sığorta ayırmalarının sərfəli xərclənməsində, işçinin çox xəstələnməməsində, işçi xəstələndikdə də onun çox qısa vaxt

ərzində müalicə olunması və işə geri qayıtmasında maraqlı olmasındadır. İcbari tibbi sığorta agentliyi xəstə olan şəxsin əlavə müayinələrə cəlb olunmasına, onun reseptində əlavə dərmanların yazılmamasına, müalicə müddətinin həddindən artıq uzadılmamasına, bir sözlə, əlavə vəsaitlərin xərclənməməsinə cəhd göstərir. Səhiyyə müəssisəsi isə keyfiyyətli tibbi xidmət göstərməklə onunla yenidən müqavilə bağlanmasına çalışır. Nəti-

cədə isə, bu sistemin tətbiqində tərəflərin hər biri maraqlı olaraq fayda götürməyə səy göstərir.

İcbari tibbi sığorta sistemində az vəsait ödəməklə keyfiyyətli xidmət alan hər hansı şəxsin lazımsız müayinələrdən keçməsinə də ehtiyac qalmır, ona əlavə dərmanlar yazılmır. Bu xidmətin tətbiqi səhiyyə müəssisələri ilə pasiyentlər arasında "xidmət haqqı" münasibətlərini də tənzimləyir, tibb müəssisələri yalnızca göstərdikləri xidmətlər müqabilində sığorta şirkətləri tərəfindən ödənilən haqlarını alır. İcbari tibbi sığortanın mühüm cəhətlərindən biri də nəinki ölkə vətəndaşlarının, həmçinin müvəqqəti və ya daimi yaşamaq üçün icazəsi olan əcnəbilərin və vətəndaşlığı olmayan şəxslərin də bu imkandan faydalana bilmələridir.

Bir digər tərəfdən isə icbari tibbi sığortanın mühüm əhəmiyyəti ondan ibarətdir ki, onun sayəsində Azərbaycan sığorta bazarında sığorta haqları artacaq, sığorta bazarının həcmi böyüyəcək, bütün bunlar isə sığorta şirkətlərinin peşəkarlığına öz təsirini göstərəcək, yeni işçi qüvvəsinə tələbat yaradacaqdır. İcbari tibbi sığortanın tətbiqi, həmçinin sığorta şirkətlərinin də gəlirlərinə təsir göstərəcək, onların inkişafına səbəb olacaqdır. İcbari tibbi sığorta sayəsində pasiyentlər yaxşı xidmət göstərməyən tibb müəssisələrini daha yaxşı tanıyacaq və həmin tibb müəssisələrinə gələn pasiyentlərin sayı azalacaq. Bu da öz növbəsində əhalinin sağlamlıq durumunun yaxşılaşmasına ciddi təsir göstərəcək.

Azərbaycanda icbari tibbi sığorta sisteminin üç mənbədən maliyyələş-

Güncün və xoşbəxtliyin əsası sağlamlıqdır Benjamin Dizraeli

dirilməsi nəzərdə tutulur: dövlət büdcəsi, işəgötürənlər və işçilərin ödənişləri. Dövlət əhalinin müəyyən qisminin icbari tibbi sığortasını təmin edəcəkdir ki, bu qruplara uşaqlar, pensiyaçılar, əlillər və işləməyən şəxslər daxildir. İşləyən şəxslər isə özlərini, hətta ailə üzvlərini də tibbi sığortalaya biləcəklər. İcbari tibbi sığorta müxtəlif paketlər şəklində tətbiq edilir: qızıl, gümüş və adi. Bütün paketlərdə minimum tibbi xidmətlər əhatə olunur. Gümüş paketə bahalı xidmətlər, qızıl paketə isə bütün tibbi xidmətlər daxildir. Qızıl paketdən yalnız müqavilə bağlayan, işləyən vətəndaşın özü deyil, onun ailə üzvləri də faydalana bilərlər. İcbari tibbi sığortanın tətbiqi zamanı hansı paketlərdən istifadə ediləcəyi isə vətəndaşın istəyindən, eyni zamanda, onun adından müqavilə bağlayan icbari tibbi sığorta şirkətinin tibb müəssisəsi ilə bağlayacağı müqavilələrdən, icbari tibbi sığorta xidmətinin göstəriləcəyi şərtlərdən və ayırmalardan asılı olacaq. İcbari tibbi sığortanın əhəmiyyəti nəzərə alınaraq hətta iyun ayında ölkəmizdə ilk dəfə beynəlxalq tibbi sığorta məhsulunun təqdimatı da keçirilmişdir.

Hazırda icbari tibbi sığorta 4 rayonda - Ağdaş, Mingəçevir və Yevlax rayonlarının inzibati ərazilərində, Naxçıvan Muxtar Respublikasının Sədərək rayonunda pilot layihə kimi həyata keçirilir, 2019-cu ildən isə bütün ölkə ərazisində tətbiq olunacaq.

Mətanət Hüseynova

Ruhlandırıcı dənizkənarı kurort Portonovi 2019-cu ildə açılışını edəcəkdir

Ahmet Erentok, Müşahidə Şurasının sədri

"Azmont Investments" şirkəti tərəfindən ərsəyə gətirilən, Aralıq dənizi regionunun ən gözəl yerlərindən birində – Monteneqroda yerləşən, hər detallı incəliklə işlənmiş çoxməqsədli ruhlandırıcı dənizkənarı kurort Portonovi 2019-cu ildə ilk mərhələsinin açılışının baş tutacağını elan edir.

"Dünyanın hər yerində insanlar getdikcə daha çox zəngin və ruhlandırıcı həyat tərzini, təbiətə yaxınlıq, stressdən azad və təhlükəsiz mühit, eləcə də ilhamverici sənət və mədəniyyət hadisələri təqdim edən kəşf edilməmiş yerlər axtarırlar. Monteneqro bu xüsusiyyətlərə sahib olmaqla yanaşı, biznes investisiyaları üçün də ən əlverişli mühitlərdən birinə malikdir. Dünyanın müxtəlif nöqtələrindən Monteneqroya uçuş həyata keçirən hava yollarının sayının getdikcə artması,

eləcə də dünyanın bir çox ölkələri üçün vizasız səyahət siyasəti, şübhəsiz ki, digər bir üstünlükdür. Bunlar hamısı bizdə beynəlxalq səviyyədə qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq üçün inam yaradır", - deyərək Portonovi kurortu layihəsinə həyata keçirən "Azmont Investments" şirkətinin Müşahidə Şurasının sədri Ahmet Erentok bildirir.

"Ərsəyə gətirdiyimiz bu zərif istirahət kompleksinin Aralıq dənizi bölgəsindəki ən çox rəğbət qazanan yaşayış və istirahət məkanlarından birinə və Avropanın bu bölgəsindəki ən eksklüziv daşınmaz əmlak layihəsinə çevrilməsinə inanımız tamdır", - deyərək A. Erentok 22-24 noyabr 2018-ci ildə Bakı Ekspo Mərkəzində keçiriləcək 4-cü Beynəlxalq Daşınmaz Əmlak və İnvestisiya Sərgisindəki (RecExpo Real Estate) təqdimat zamanı vurğulayıb.

Portonovi kurortu haqqında
Monteneqronun cəvharı: Ölkənin qeyri-adi gözəlliyini və müstəna həyat tərzini simvolizə edən Portonovi bağları, məşhur ticarət nişanlarının məhsulları ilə təchiz edilmiş fərqli interyer dizaynları və bir çox digər incəlikləri özündə əks etdirən 50-dən artıq lüks villa və 200-dən çox mənzili ilə 26 hektar ərazini əhatə edir. Bu bənzərsiz yaşayış sahəsi ilə yanaşı, ezackar Aralıq dənizi regionunda yerləşən, şairlər tərəfindən vəsf edilməyən ləzzətli möhtəşəm eviniz qayıqlar və super-yaxtalar üçün D-Marin Portonovi limanı və Avropada ilk "One&Only Resort Espace Chenot Health Wellness Spa" ilə qonşu olacaq. Fərqli konseptlərdə olan restoran və barlar, yüksək səviyyəli mağazalar və qalereyalar orijinallığa, sivilizasiyaların mədəniyyətinə və tarixinə qiymət verən dünya vətəndaşları üçün nəzərdə tutulub.

2019-cu ildə açılışı olacaq Portonovi kurortunun ilk mərhələsi çərçivəsində Portonovi Village, Marina Residences, parkların və meydanların olduğu gözəti sahələri, həmçinin tam fəaliyyətdə olacaq D-Marin Portonovi limanı sakinlərin və qonaqların istifadəsinə verəcək. Village Residences Monteneqronun milli arxitekturasının və Venesiya tərzinin kombinasiyası olmaqla ənənəvi Aralıq dənizi regionu təəssüratını əks etdirir. Sakinlər işıqlandırılmış manzaralı gözəti yolları ilə bir-birinə bağlanmış, yüksək olmayan binalarda yerləşən, fərqli xarakterlərə, eleqant interyer və müasir rahatlığa malik mənzillər, "penthouse"lar və "townhouse"lardan zövqlərinə uyğun olaraq seçilməli edilə bilər. "Cülyetta" balkonları, balkonlara açılan pəncərələr və qorunmuş terraslar Village Residences məhəlləsinin gözəl mən-

zərəsinə xüsusi rəng qatır və eyni zamanda, şəxsi həyatın gizliliyini də kifayət qədər təmin edir. Portonovi Marina Residences evlərində həyat müasir və canlı atmosferdə yaşanacaq. Sahildə yerləşən mənzillər və "sky villa"lar incəliklə işlənmiş lüks məkan hissi yaratmaqla, zərif və müasirdirlər. Ağac və şüşənin bir arada istifadə edilməsi parlaq bir görüntü yaradır. Eleqant daxili məkanlar dəniz mühitini balkonlar vasitəsilə içəriyə daşımaq üçün dizayn edilmişdir. "Sky villa"lar isə malik olduqları möhtəşəm liman mənzərəli hovuzları ilə diqqət çəkir və sizi su ilə ahəngə dəvət edir. Beynəlxalq səviyyədə tanınan, peşəkar liman idarəetmə şirkəti olan D-Marin tərəfindən işlədiləcək D-Marin Portonovi Marina 238 lövbər dayanacağı ilə sakinlərin və qonaqların qayıqlarına və yaxtalarına gömrük rüsumundan

azad yanacaq təchizatı və vertolyot meydançası da daxil olmaqla, mükəmməl liman xidmətləri göstərəcəkdir.

Limanda Monteneqro dövlətinin sərhəd və gömrük xidməti yerləşəcək və bu, liman vasitəsilə ölkəyə giriş etməyə və ölkədən çıxmağa imkan yaradacaq. Boka körfəzinin girişində, dalğalardan maksimum qorunan mövqedə yerləşməsi limanı super yaxtalar üçün ideal məkana çevirir.

Limanın yaxınlığında yerləşən "Vista" meydanı isə marina həyatının dinamik mərkəzini formalaşdıracaq.

Əsrlərin əsəri: Monteneqronun Avropanın ən populyar turizm istiqamətlərindən biri kimi getdikcə artan nüfuzu danılmazdır. İtaliya, Yunanıstan və Balkan yarımadası arasında mühüm bir nöqtədə yerləşən Monteneqro möhtəşəm təbiəti, əsrlərə dayanan tarixi, zəngin mədəni həyatı və mülayim iqlimi ilə məşhurdur. Bu ölkə onilliklər boyunca ezackar sahil, meşələrlə örtülü dağ yamaqları, Aralıq dənizi körfəzləri, sahilboyu çimərlikləri ilə Avropanın gizli incisi olaraq qalmışdır ki, bu da ona inkişaf etmiş dünya ölkələrində nadir rast gəlinən təbii haşiyə bəxş edir. Bir zamanlar Şərqlə Qərbdə arasında qarşılaşmış Aralıq dənizi regionundakı bu unikal məkan əsrlər boyunca fərqli sivilizasiyaların ocağı olmuşdur.

Dağların dənizlə bir araya gəldiyi Boka körfəzi YUNESKO-nun ümumdünya irsi siyahısına daxil olan əraziləri, əla vəziyyətdə qorunmuş orta əsrlərdən qalma şəhərləri və vəsf edilməyən dəyən bəliqçilik kəndləri ilə məşhurdur. Portonovi parlaq dənizçilik və ticarət irsinə malik, orta əsrlərə aid gözəl bir şəhər olan Herceq Novi şəhərində yerləşir.

ELAN

"Premium Bank" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinə (əvvəlki "Bank Silk Vey" ASC) Əmanətlərin Sığortalıması Fondu tərəfindən verilmiş 28 aprel 2009-cu il tarixli, 42 sayılı reyestrə qeydiyyatla alınmış Şəhadətnamənin əslini itirildiyi üçün etibarsız hesab edilsin.

ELAN

"Premium Bank" ASC-nin (əvvəlki "Bank Silk Vey" ASC) 1, 2 və 3 sayılı mübadilə şəbələrində verilmiş İcazələrin əsilləri (175\MŞ-6, 175\MŞ-7, 175\MŞ-8 sayılı) itirildiyi üçün etibarsız hesab edilsin.

Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri, akademik Ziyad Səmədzadə Milli Məclisin Ümumi Şöbəsinin müdiri Tələtüm Quliyevə əzizi İLQAR CABBAROVUN vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.	Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri, akademik Ziyad Səmədzadə Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Hüquq Komitəsinin sədri Əli Hüseynliyə atası MƏHƏMMƏD HÜSEYNOVUN vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.
Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri, akademik Ziyad Səmədzadə professor Arif və Ələkbər Hüseynovlara qardaşları ƏBİLHƏSƏN HÜSEYNOVUN vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.	Professorlar Fuad Hacızadə və Elşən Hacızadə Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Hüquq Komitəsinin sədri Əli Hüseynliyə atası MƏHƏMMƏD HÜSEYNOVUN vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.
Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri, akademik Ziyad Səmədzadə Bakı şəhəri Səbail Rayon Məhkəməsinin sədri Ağamalı Qafarova anası PÜSTƏ XANIMIN vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.	Professorlar Qorxmaz İmanov, Vahid Novruzov, Elşən Hacızadə və Elxan Başirov professor Arif və Ələkbər Hüseynovlara qardaşları ƏBİLHƏSƏN HÜSEYNOVUN vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.
Akademik Ziyad Səmədzadə və ailəsi professor Əliniyaz Məmmədova əzizi SONA XANIMIN vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.	Professor Fuad Hacızadə professor Arif və Ələkbər Hüseynovlara qardaşları ƏBİLHƏSƏN HÜSEYNOVUN vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.
Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri, akademik Ziyad Səmədzadə professor ƏJDƏR AÇAYEVİN vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə mərhumun ailəsinə başsağlığı verir.	Səmədzadə Məzahir, Fikrət, Elşad, Elçin və Əziz Əzizov professor Arif Hüseynova qardaşı ƏBİLHƏSƏN HÜSEYNOVUN vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.
«İQTİSADİYYAT» qəzetinin kollektivi professor Arif Hüseynova qardaşı ƏBİLHƏSƏN HÜSEYNOVUN vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.	Vaqif Musayev professor Arif Hüseynova qardaşı ƏBİLHƏSƏN HÜSEYNOVUN vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Təsisçi: Akademik Ziyad SƏMƏDZADƏ Baş redaktor: Aytən SƏMƏDZADƏ	ELMİ-REDAKSİYA ŞURASI: Ziyad Səmədzadə, Aytən Səmədzadə, Akif Musayev, Qüdrət Kərimov, Elşən Hacızadə, Elşad Səmədzadə, Məhşir Əhmədov, Müşfiq Atakişiyev, Amil Məhərrəmov, Rüşət Quliyev, Mirqasım Vahabov, Süleyman Qasımov, Ədalət Muradov, Vahid Novruzov, Aydın Hüseynov, Rəsul Balayev, Cahangir Qocayev, Abbas Əliyev	Dizayner: Lamiya NƏBİYEVƏ	Redaksiyanın ünvanı: Əliyev küçəsi, 7 Redaksiya: +99412 566 09 60 Faks: +99412 514 14 27 Mühasibatlıq: +99412 566 63 08	Dərc olunan materiallardakı fikirlər Azərbaycan dövlətinin mənafeyinə uyğun gəlməlidir. "İQTİSADİYYAT" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılmış və səhifələnmiş, "Azərmedia" MMC mətbəəsində çap edilmişdir. Lisenziya: 022201; İndeks: 0355; Tiraj: 2500
--	--	-------------------------------------	--	---